

Letnji semestar, 2021/22

Domaći zadatak br. 1

IT390 - Profesionalna praksa i etika

Profesorka:

Danijela Ljubojević

Broj indeksa:

3698

Student:

Nikola Tasić

Opis domaćeg zadatka

Pročitajte sledeći tekst, zatim napišite esej u Word-u dužine oko 3 000 karaktera sa belinama, u kome ćete izneti odgovore na postavljena pitanja i svoje mišljenje o situaciji koja je u tekstu predstavljena.

Džoni

(Džejms Griffin)

Šestogodišnji Džoni vozio se sa svojim ocem kada su ih zaustavili zbog prebrze vožnje. Otac je pružio policajcu novčanicu od dvadeset dolara zajedno s vozačkom dozvolom. „U redu je, sine”, rekao je otac kad su nastavili vožnju. „Svi to rade.”

Kao osmogodišnjak bio je prisutan kad je porodično veće, kojem je predsedavao ujak Džordž, raspravljalo o najboljem načinu da smanje porez. „U redu je, mali”, rekao je njegov ujak. „Svito rade.”

Kad je imao devet godina, mama ga je pvela na njegovu prvu pozorišnu predstavu. Čovekna blagajni nije mogao da nađe kartu za slobodno mesto dok mama nije pronašla dodatnih pet \$ u svojoj torbici. „U redu je, sine”, rekla je. „Svi to rade.”

Kad je imao 12 godina, razbio je naočare na putu do škole. Njegova tetka Fransin uverila je osiguravajući zavod da su ukradene i oni su platili 75 dolara. „U redu je, dete”, rekla je. „Svi to rade.”

S 15 godina igrao je na poziciji desnog beka u srednjoškolskom ragbijaškom timu. Trener mu je pokazao kako da zaustavi i istovremeno zgrabi protivničkog igrača za majicu tako da sudija ne vidi. „U redu je, mali”, rekao je trener. „Svi to rade.”

Kad je imao 16, prihvatio je svoj prvi letnji posao u samoposluzi. Njegov zadatak je bio da prezrele jagode stavlja na dno kutije, a dobre, koje se vide, na vrh. „U redu je, mali”, rekao je poslovođa. „Svi to rade.”

Kao osamnaestogodišnjak Džoni je zajedno sa svojim komšijom konkurisao za stipendiju na fakultetu. Džoni je jedva prolazio u školi. Njegov je komšija pripadao grupi od 3% najuspešnijih učenika u razredu, ali nije znao da igra na poziciji desnog beka. Džoni je dobio stipendiju. „U redu je, sine”, rekli su njegovi roditelji. „Svi to rade.”

Kad je imao 19, pristupio mu je student s više godine i ponudio odgovore na test za 50 \$. „U redu je, mali”, rekao je. „Svi to rade.”

Džonija su na testu uhvatili u prepisivanju i osramoćenog poslali kući. „Kako si to mogao učiniti majci i meni?” rekao je otac. „Tako nešto nisi mogao naučiti kod kuće.” Tetka i ujak bili su takođe šokirani.

Ako postoji išta što odrasli ne mogu da podnesu, to je dete koje vara.

Pitanja:

Da li bi navedena priča mogla biti realna? Šta je suštinski problem u ovom primeru? Na koje prepreke može naići osoba koja želi da ispravno moralno postupi u današnjem društvu?

Smatrate li da se može moralno ispravno delovati u društvu koje je iskvareno? Objasnite.

Dovedite opis Džonijevog iskustva u vezu sa sledećim pitanjima: Može li uopšte postojati moralno dobro privređivanje? Šta uopšte zovemo dobrim privređivanjem? Šta mislite kako je moguće pomiriti sticanje materijalnog bogatstva s moralno dobrim?

Rešenje

Priča koja je opisana u tekstu može biti realna.

Na osnovu navede priče, danas, u vremenu u kome mi živimo ovakve pojave u društvu nisu retke. Džoni može biti bilo ko od nas, on je sticajem okolnosti nesvesno navikavan na postupke koji nisu moralno ispravni.

Ovakve situacije se najčešće dešavaju iz želje da se izbegnu neprijatne situacije, loše posledice izazvane pogrešnim postupcima, da se svaka situacija preokrene u korist pojedinca, sve u cilju nedostatka odgovornosti i nedovoljno želje da se čovek suoči sa realnošću. Ovakvih situacija ima dosta. Ljudi koji se nalaze u problemu ili im prethodi neki teži izazov najčešće pribegavaju najlakšim rešenjima a to su uglavnom laž, prevara, nedovoljno sagledavanje stvari sve u cilju da se iznudi nekakva korist i da se do cilja dođe na što lakši način. Čovek se u takvim situacijama zavarava i često nije svestan težine situacije u kojoj se nalazi. Takve odluke koje ljudi donose često imaju posledicu ne samo kod njih samih, nego i kod ljudi u njihovom okruženju.

Pojedinci koji su svesni situacije u kojoj se nalaze često bivaju ismejani u društvu zbog svojih moralnih postupaka i veće doze odgovornosti. Često se dešava da se pojedincu stavlja na teret da je uradio nešto što nije ispravno i da je mogao izvući veću korist za sebe, te na taj način pojedinac dolazi u konflikt sa svojim postupcima i neretko pribegava lošoj strani.

Danas, veliki problem predstavlja društvo u kome se nemoralni postupci zarad svoje koristi smatraju normalnom pojavom i često se na njih ne obraća pažnja. Ja verujem da je moguće da se u društvu u kome manjinu predstavlja pojedinac, sklon ispravnom moralnom delovanju, može ispravno postupati. Najbitnije je imati sigurnost u svoje odluke i mirnu savest nakon svojih postupaka i u tom pravcu treba uvek razmišljati.

Džoni iz priče je u svom odrastanju ima prilike da veći broj puta prisustvuje situacijama u kojima njegova okolina uključujući pre svega roditelje nisu moralno ispravno delovali. Za svoje postupke često su navodili da i drugi ljudi takve stvari rade i da je to ispravno zanemarujući da će to imati loš efekat po Džonija. Džoni je vremenom prihvatao takav vid ponašanja razmišljanja i na kraju ga i usvojio. Iz ugla Džonija, on ništa loše nije uradio jer je od malena navikavan da loše stvari. Njegov moralni sud o stvarima je iskrivljen i on uvek misli da donosi pravu i moralno ispravnu odluku.

Ljudski je grešiti. U donošenju odluka se često greši ali se na taj način uči koji je način ispravan i kako treba postupati. Na greškama se uči pa će tako čovek izbeći brojne pogrešne odluke koje je ranije donosio i učiniti na kraju ispravnu moralnu stvar. Potrebno je imati dovoljnu dobru želju i nameru da postupimo na ispravan način, pa o posledicama onda ne treba brinuti.